

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Pomocy Społecznej
Dyrektor
Beata Karlińska

DPS-I.070.11.2025.AP
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Piotr Kuczera
Przewodniczący
Śląskiego Związku Gmin i Powiatów

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na pismo z dnia 24 stycznia br., znak I. dz. 05/PK/24012024, zawierające postulaty zmiany ustawy o pomocy społecznej w zakresie finansowania kosztów pobytu osób ubezwłasnowolnionych w domach pomocy społecznej uprzejmie wyjaśniam.

Stosownie do art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, z późn. zm.) decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Zgodnie z art. 101 ust. 1 i 2 ww. ustawy właściwą miejscowo gminą jest gmina miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie, a w przypadku osoby bezdomnej gmina ostatniego miejsca zameldowania. Zatem decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej oraz decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje gmina, na terenie której osoba ta w dniu jej kierowania zamieszkiwała.

Na podstawie regulacji przyjętej w art. 27 Kodeksu cywilnego miejscem zamieszkania osoby pozostającej pod opieką jest miejsce zamieszkania opiekuna.

Ustawa o pomocy społecznej nie wprowadza odmiennych reguł ustalania miejsca zamieszkania, opierając się w tym zakresie na ogólnych przepisach Kodeksu cywilnego.

Zasadność takiego ukształtowania regulacji potwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w postanowieniu z dnia 24 października 2013 r. (sygn. akt I OW 155/13), w którym uznał, że „ustawodawca miał w tym przypadku na uwadze fakt, że to opiekun prawny jest reprezentantem osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie, sprawuje nad nią pieczę i zarządza jej majątkiem. Zatem, aby opiekun mógł się ze swych obowiązków, prawidłowo i z korzyścią dla podopiecznego, wywiązać, wszystkie informacje i sprawy, dotyczące osoby ubezwłasnowolnionej, muszą koncentrować się wokół jej opiekuna”.

Należy podnieść, że przy opracowaniu zasad dotyczących ustalania gminy właściwej do udzielania świadczeń z pomocy społecznej ustawodawca musiał przyjąć pewne odgórne założenia, tak aby ustalenie gminy właściwej nie narażało wielu problemów i aby gminy nie miały trudności przy określaniu czy są właściwe do udzielenia świadczenia, czy nie.

Wprowadzenie odmiennych od ogólnych zasad ustalania właściwości gminy w przypadku osób pozostających pod opieką prawną nie było dotychczas rozważane. Biorąc jednakże pod uwagę dotychczasowe głosy pochodzące od samorządów wskazujące na potrzebę zmian, postulat wprowadzenia przedmiotowym zmian prawnych wymaga rozważenia i zostanie rozpatrzony w toku prac Zespołu ds. reformy pomocy społecznej.

tel. 222-500-108
info@mriips.gov.pl
<https://www.gov.pl/web/rodzina>

ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

Śląski Związek Gmin i Powiatów
w Katowicach
Wpł. dn. 08/05/2025
L.dz. 161

tel.
05.03.25

wyrazami szacunku
Beata Karlińska
Dyrektor
Departamentu Pomocy Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

telefon
adres email
strona www

adres korespondencyjny
organu administracji rządowej